

Een zekere vorm van inspraak...

Discussie over het Masterplan Noord- zeekanaalgebied

"Deze avond is bedoeld als een zekere vorm van inspraak. Het is de bedoeling, dat de uitkomsten van deze avond serieus worden genomen". Dit zei gespreksleider professor J.Teeuwes van het Studiecetrum voor Economisch Onderzoek bij de aanvang van het 'Ronde Tafelgesprek', georganiseerd door het Projectbureau Masterplan Noordzeekanaalgebied. Uitgenodigd waren gemeenteraden, landbouworganisaties, natuur- en milieuorganisaties, bewonersgroeperingen, toeristische organisaties en (wellicht) belanghebbenden bij de economische ontwikkeling van het Noordzeekanaalgebied.

Ondergetekende participeert namens de Stichting Zuid-Kennemerland Natuurlijk in een werkgroepje over het Masterplan Noordzeekanaalgebied. Dit werkgroepje is in het leven geroepen door Milieufederatie

Noord-Holland en ijvert ervoor, dat groene- en voor de natuur waardevolle ruimten binnen het Noorzeekanaalgebied niet zomaar worden opgeslokt door de landhonger van ontwikkelaars van andersoortige economische activiteiten.

Gedeputeerde De Boer van de provincie Noord-Holland maakte zich er die avond niet zoveel zorgen over dat de tegenstanders van het Masterplan voet aan de grond zouden krijgen. Immers, zei hij: alle grondclaims vanuit het Masterplan zijn al in de streek- en bestemmingsplannen geregeld, dus alle activiteiten kunnen doorgaan.

Voor de meeste gebieden is dat zo, alleen voor de Wijkmeerpolder ligt die bestemming nog open. Over de bestemming van deze polder valt pas in 2002 de definitieve beslissing.

Nog even op een rij gezet wat het Masterplan Noorzeekanaalgebied zoal inhoudt en hoe ver de ontwikkelingen zijn.

- In de eerste plaats wordt steeds gezegd dat het Masterplan een werkgelegenheidsproject is voor de vele werklozen in deze regio. Bij dit uitgangspunt kunnen echter vraagtekens worden gezet.. Het oorspronkelijke Masterplan dateert van het begin van de jaren 90 van de vorige eeuw. Sindsdien is de werkloosheid aanzienlijk gedaald. Ook werken in verhouding steeds minder mensen in industrie en havens. Of de 30.000 arbeidsplaatsen, waar het oorspronkelijke plan van uitgaat, gehaald zullen/moeten worden is dus zeer discutabel.
- De Derde Haven in IJmuiden: het project is begonnen, maar geeft kennelijk nogal wat problemen met berging van een niet verwacht, in de oorlog gezonken KNSM-schip (in IJmuiden wisten overigens nog velen dat die boot daar lag).
- De grote nieuwe sluis: deze zou noodzakelijk zijn omdat moderne schepen steeds groter worden. Dit geldt overigens hoofdzakelijk voor schepen voor overslag van b.v. steenkool. En dat is geen activiteit, die werkgelegenheid genereert. Op dit moment is het een touwtrekken over noodzaak en financiering van die sluis. Over het feit dat de Velsertunnel niet diep genoeg ligt en het volgende obstakel in de vaarweg vormt, wordt voor het gemak maar niet meer gesproken.
- Businesspark IJmond: is ontstaan door herstructurering van het Hoogoverterrein. Hierdoor is grond vrij gekomen, waarop nu nieuwe bedrijven worden gebouwd.
- De Zuiderscheg, de hoek tussen Velsertunnel en Wijkertunnel blijkt waardevol op gebied van archeologische bodemvondsten. In het Verdrag van Malta hebben de Europese lidstaten afgesproken dat deze bodemarchieven niet zo maar mogen worden verstoord. Dit geeft een discussie of 'de economische ontwikkeling' hier nog wel mogelijk zal zijn.
- In de Wijkmeerpolder moet een insteekhaven komen. Bij de vaststelling van het Streekplan Kennemerland is de beslissing voor

- deze bestemming vooruit geschoven naar 2002. Dan moet vaststaan of deze haven nog wel noodzakelijk is.
- Intussen is de Stelling van Amsterdam op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO geplaatst en heeft Staatssecretaris Van der Ploeg aan Fort Velsen een Monumenten-status gegeven.
- Bij ontwikkeling van de Wijkmeerpolder en Zuiderscheg zou men zich ook moeten afvragen wat dit voor invloed heeft op de gewenste toeristische ontwikkeling van streek. Ook toerisme genereert immers een laagdrempelige werkgelegenheid.
- De Noorderijplas is een mooie brakwaterplas. De plannen zijn om deze plas gedeeltelijk te dempen.
- Wat betreft de Westzanerpolder en Ruigoord (Afrikahaven): het lot heeft in deze gebieden al toegeslagen. Het landschap is hier al onherkenbaar veranderd.
- Zelfs hoor je bij de plannenmakers nu ook al de wens om de 'economische ontwikkeling' ten Westen van de Machineweg voort te zetten. En dat terwijl de Machineweg steeds als absolute grens voor de landhonger van de havenbaronnen heeft gegolden. We zullen hierop alert moeten blijven. Dat Staatsbos daar is nog wel weinig interessant, maar vormt wel een buffer tussen de economische ontwikkelingen en Recreatieschap Spaarnwoude.

Het Masterplan van 1995 is onlangs geactualiseerd en vastgesteld tot 2015. Kunnen de plannenmakers nu op rozen zitten en alles wat in dat plan staat gaan uitvoeren...?

De geluiden tijdens het 'Ronde Tafelgesprek' gehoord hebbende, zou de conclusie eigenlijk moeten zijn dat eerst maar eens bestaande industrie- en bedrijventerreinen kritisch moeten worden bekeken, voordat open ruimten (van belang voor gezondheid en het welzijn van mensen) 'op de schop gaan'. In de bestaande havengebieden liggen nog te veel terreinen ongebruikt. Het is dus te makkelijk om steeds maar weer een nieuw gebied te gaan gebruiken.

Echter, de slotconclusie van het 'ronde Tafelgesprek', door professor Teeuwes verwoord en nog eens onderstreept door Provincie-gedepu- teerde De Boer had een heel andere teneur: "Iedereen heeft z'n zegje kunnen doen, dus nu snel verder met de realisatie van het Masterplan".

De aanwezige organisaties, overkoepeld door Milieufederatie Noord-Holland heeft over deze gang van zaken een noodkreet geschreven aan de leden van Provinciale Staten Noord-Holland en de leden van de Gemeenteraden van Amsterdam, Beverwijk, Haarlemmerliede-Spaarnwoude, Velsen en Zaanstad.

Ter kennisname is deze brief gestuurd aan de ministers Pronk en Netelenbos en aan het bestuursplatform Masterplan Noordzee-kanaalgebied.

Diet Hannessen